

BESLUT

1 (2)

L954

LÄNSSTYRELSEN

Kopparbergs län
Kulturmiljöenheten
Anders Gottberg

1988-12-16

11.392-1242-84

rek + mb

Kopia till

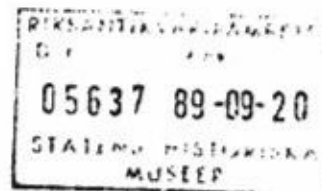
Akten

Kulturmiljöenheten (2)

Dalarnas museum

Kulturnämnden

Leksands och Djura pastorat

Byggnadsminnesförklaring av Hildasholm stg 480 i Leksands kommunBeslut

Med stöd av 1 § byggnadsminneslagen (SFS 1976:440) beslutar länsstyrelsen att förklara Hildasholm, med byggnader, park och trädgårdar, alle från Kyrkvägen, samt omgärdande mur med grindstolpar för byggnadsminne.

Länsstyrelsen meddelar enligt samma lag följande skyddsföreskrifter.

1. De byggnader som på bifogade situationsplan markerats med rött, får ej rivas, byggas om eller på annat sätt förändras till sitt yttre.
2. I byggnadernas inre får inte göras ingrepp i stomme, fasta originalinstallationer, eller dekorationer. Av särskild betydelse är de rum i huvudbyggnaden som benämns Ingångshallen, Musikrummet, Morgonrummet och Kapellet.
3. Byggnaderna skall underhållas så att de inte förfaller. Vård- och underhålls-arbeten skall utföras på ett sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar.
4. Det område som på bifogade situationsplan avgränsats med röd markering skall hållas i sådant skick att byggnadernas utseende och karaktär inte förvanskas. Ej heller får ny bebyggelse tillkomma inom området.

Länsstyrelsen lämnar råd och anvisningar ifråga om underhållet av byggnaden och vården av det kringliggande området.

Om ändring av byggnadsminnet i strid mot meddelade skyddsföreskrifter finnes nödvändig för att byggnaderna skall vara till nytta eller om sådan ändring eljest kan anses påkallad av särskilda skäl, får länsstyrelsen enligt 3 § lagen om byggnadsminnen meddela tillstånd härtill.

Enligt 14 § byggnadsminneslagen gäller detta beslut omedelbart även om det överklagas.

1989-09-28
Liste nr. 1989-03-29
a.a.
JP.

FOTOKOPIA
Bestyrkes i tjänsten:
Lenn Engström

Postadress

Gatuadress

Telefon växel

Postgiro

791 84 FALUN

Nybrogatan 20

023 - 810 00

3 51 90 - 8

Direktval

023/8

Ärendet

Fråga om byggnadsminnesförklaring av rubricerade fastighet har den 23 juli 1984 väckts av styrelsen för Stiftelsen Hildasholm. Byggnaderna ägs av Stiftelsen Hildasholm men står på ofri grund. Markägaren till hela det område som omfattas av skyddsföreskrifter är Leksands och Djura pastorat. Under utredningen framkom förslag från Lennart Solén, Leksand att utvidga skyddsområdet för byggnadsminnet till hela det naturområde som arrenderas av stiftelsen.

Länsstyrelsen har i ärendet samrått med Riksantikvarieämbetet och Dalarnas museum, samt kultur- och byggnadsnämnd i Leksands kommun. Anläggningens ägare har godkänt föreslagna skyddsföreskrifter. Markägaren har godkänt föreslaget skyddsområde.

Motivering

Anläggningen Hildasholm (Stengården) utgörs av en huvudbyggnad och två mindre flygelbyggnader i sten, samt en timrad stuga och en bod för gårdsskötsel. Stenbyggnaderna är uppförda omkring 1910 och belagda med gråvit spritputs. De branta valmade taken är täckta med glaserat svart tegel. Fönstren är smårutade. Entréportalen har ett dekorativt överstycke och i fasaden är ankarjärnen synliga.

Inuti huvudbyggnaden ryms framförallt en stor mängd lösöre med anknytning till familjerna Pennington och Munthe. Detta ägs av Stiftelsen Hildasholm och är på så vis bundet till huset. Dessutom finns interiöra detaljer av stort antikvitetsvärde inlemmade i husets funktioner. Av dessa kan nämnas ett handskuret trappräcke från 1600-talet och skurna dörrar samt sex stycken målade italienska pannåer från 1400-talet i Ingångshallen. Musikrummet innehåller väggmålningar samt en 1600-tals dörr, räddad från det nedbrunna småländska godset Degla. Det angränsande Kapellet är dekorerat med väggmålningar av Viking Munthe. I Morgonrummet finns en dekorerad dörr från husets tillkomst.

De rödfärgade timrade byggnaderna är inköpta i trakten och återuppförda nordväst om huvudbyggnaden. På gårdsplanen finns höga tuktade granhäckar. Grova vitrappade grindstolpar inramar den smidda grinden. Härifrån leder en björkallé upp till Kyrkvägen. Till Hildasholm hör också ett antal mindre trädgårdsanläggningar delvis inom ramen för en naturpark. Bakom den södra flygeln finns flera sinsemellan avgränsade anläggningar med särskilda karaktärer. I naturparken finns även där små anläggningar förbundna med varandra genom en anlagd stig. Hildasholm uppfördes på uppdrag av den kände läkaren och ornitologen Axel Munthe. Arkitekt till huvudbyggnader och flyglar är Torben Grut (1871-1945). Trädgårdsanläggningarna är ritade av Hilda Munthe.

FOTOKOP
Bestyrkes i tjänst
Lena Engström

LÄNSSTYRELSEN
Kopparbergs län
Kulturmiljöenheten
Anders Gottberg

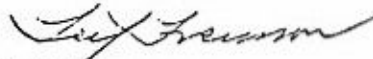
1988-12-16

11.392-1242-84

Länsstyrelsen anser att anläggningen Hildasholm har ett mycket stort kulturhistoriskt värde genom sin anknytning till släkterna Pennington och Munthe, sin tillkomsthistoria, sin uppbyggnad och sitt arkitektoniska formspråk och med hänsyn härtill är att betrakta som synnerligen märklig.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas till kammarrätten, se bilaga (blankett 1:1)

Leif Svensson

Ola Nilsson

FOTOKOPIA
Bestyrkes i tjänsten:
Herm Engström